

Mazais draudziņ, pulkā nāc!

mācīsimies valodu rotājoties

Sastādījusi Inese BANCEVIČA

Muzikālās konsultantes

Irēna Cērpa, Gunta Makane

Egona BARANOVA

mākslinieciskais noformējums

2. izdevums

Cienījamie kolēģi!

Garš ir bijis šis mazās grāmatiņas ceļš pie jums. Tajā ievietotas 130 rotaļas, ko daudzus gadus esmu spēlējusi kopā ar bērniem, kam dzimtā valoda nav latviešu. Tas nenozīmē, ka rotaļu krājumu nevarētu izmantot pedagogi, kuri strādā ar latviešu bērniem.

Zinot, cik svarīga un nozīmīga nodarbe bērnam pirmskolas vecumā ir rotaļa, vēlu jums panākumus pozitīvas valodas vides radīšanā un pacietību, gaidot bērna pirmos vārdiņus latviešu valodā – gluži tāpat, kā gaidām mazuļa pirmos vārdus dzimtajā valodā.

Lai šajā grāmatiņā apkopotās rotaļas palīdz jums ikdienas darbā!

Inese Banceviča

Redaktore *Lilīta Viksna*. Korektore *Ilze Čerņevska*.

Datormaketētājas *Ilze Reitere* un *Lilija Rimicāne*

Reģistrācijas apl. Nr. 000330791. Formāts 84×108/32.

SIA «Izdevniecība Avots», Puškina ielā 1a, Rīgā, LV – 1050.

Iespiesta «Tipogrāfija Ogrē», SIA, Brīvības ielā 31, Ogrē, LV – 5001.

© I. Banceviča, 1998, 2006

© E. Baranovs, 1998, 2006

© «Avots», 1998, 2006

ISBN 9984-757-94-3

Saturs

Sveiks!

Ir jau visi	9
Labu rītu!	10
Labrīt!	11
Ritenītis	12
Pieklājīgie pirkstiņi	13
Sveiks, kaimiņ!	13
Balsis un atbalsis	14

Mans vārds ir...

Neguli!	15
Mazs, mazs rūķīt' s	16
Kā tevi sauc?	17
Kas tu esi?	18
Kas dārzā?	18
Āboliņš	19
Patīkamais ceļojums	20

Es pats

Deguns pie deguna!	21
Manas rokas dara tā	21
Kas pazudis?	22
Pirkstiņi danco	23
Tuk – tuk	24
Neredzamais cilvēciņš	24
Labada	25
Esam jautri bērni	26

Lūdzu, lūdzu un paldies	26
Riekšava	27
Galviņa, pleciņi	28
Kur ir rokas?	29

Es pats, diena un nakts

Laiks gulēt	31
Pulkstenītis	32
Saulīte ar zelta stariņu	32
Nedēja	33
Diena, nakts	34

Es un mana ģimenīte

Pirkstiņu dziesma	35
Vai jūs zināt?	36
Ģimene pastaigā	37
Brālīt's māsiņ' dancot veda	38

Maza, maza meitiņa,

Sārta, sārta kleitiņa

Lelles jaka	39
Lellītes	41
Palīdzi!	42
Dviņu brāļi	42
Šķēres, adata, mezgliņš	43
Lellītes veļas diena	44

Mana māja

Mēs ceļam	45
Kur paslēpusies pelīte?	46
Kā nav?	46
Katrai lietai sava vieta	47
Celtnieki un šoferi	47
Caurais jumts	48

Es ar savu draudziņu

Es ar savu draudziņu	49
Mīļo draudziņ, dejot nāc!	50
Rotaļa ar lācīti	51

Kaķīt's mans	52
Atrodi savu pāri!	53
Atrodi savu rotaļlietu!	54

Pilnai pilns laidariņš

Kur tu teci	55
Visas manas pīlītes	56
Gaiļu ciņas	57
Aklā vistiņa	57
Vista, cālīši un kaķis	58
Kazas māja	58
Kaza iet ciemos	59
Kuram kura māja	60

Cep, cep kukuļus – brauksim ciemos!

Cepu, cepu kukuli	61
Cep, cep kukuļus	62
Ēdams – neēdams	62
Čapa, čapa, kājiņas	63
Kur biji, ko ēdi, kam devi?	63
Kas nāk?	64

Tādi zvēri mežā mīt

Bitītes un bezdelīga	65
Viltīgā lapsa	65
Ēdelīgie putni	66
Strazds lido, pūce lido, krēsls lido	67
Pie lāča silā	67
Es esmu jautrs taurentiņš!	68
Vilks un aitiņas	68
Zosis un vilks	69
Čaklā pelīte	69
Gudrā pūce	70
Palīdzi dzīvniekiem!	71
Atmini, kas pie manis ciemojas!	71
Bērni meža norā	72
Reiz lāču papus bija	72
Jautrie zaķēni	73

Čī, čī, zīlīte!	74
Kāda katram dziesma	75
Zaķītis	76
Lācīt's kāpa ozolā	77
Lapsai aste nodilusī	78
Lido, mazais putniņ!	79

Rit saulīte pa debess jumu

Pavasari	81
Nāc nākdama, vasariņa	82
Sniegi snieg	83
Ziemeņa	84
Ā-Ē-Ū!	85
Caur sidraba birzi gāju	86

Kas aug manā dārziņā?

Parādi, balodīt!	87
Kādu koku stādīsim?	89
Stādīju ieviņu	90
Es piedzimu par dārznieku	91
Ķiršu, ābolu plūškšana	91
Kur aug?	92
Dārzeni, mājās!	92

Krāsu sarunas

Krāsu pirkšana	93
Krāsu sarunas	94
Krāsainais lietutiņš	95

Parādi ceļu!

Ciešais aplis	97
Redzu visu	97
Parādi ceļu!	98
Ielu krustojumā	99
Lidmašīna lido, mašīna brauc, kuģis peld	100

Vārdu spēles

Kur tas redzēts, kur tas dzirdēts?	101
Nesaderīgie pāri	101

Nosauc lieko!	102
Vārds, vārds – galvenais vārds	102
Sadzirdi kļūdu	102
Pasaki izlaisto vārdu!	103
Pasaki visu vārdu!	103
Trešais lieks	104
Burvju nūjiņa	104

Lielie dara tā

Jautrais pastnieks	105
Muceniķis	106
Ādamam bij' septiņ' dēli	108

Es daru tā

Vai bērni dara pareizi?	109
Ko darījām, neteiksim	109
Spogulis	110
Bērni, nāciet mājās!	110
Mazas mūsu rokas	111
Pasauc!	111
Pietuptions	112

SVEIKS!

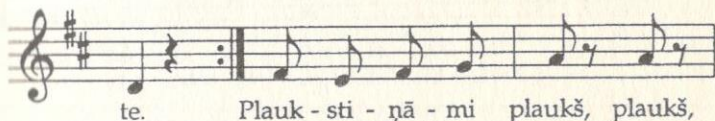
Ir jau visi

Latviešu tautas rotaļdziesma

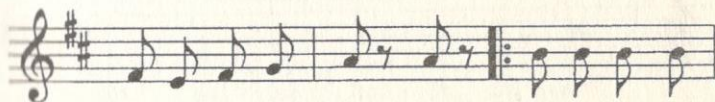
Mēreni

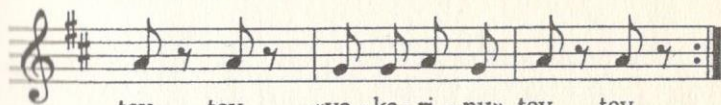
Ir jau vi-si mū - su bēr - ni sa-nā - ku - ši

te. Plauk - sti - ņā - mi plaukš, plaukš,

kā - ji - ņā - mi taukš, taukš. «Lab - rī - ti - ņu»

tev, tev, «va - ka - ri - ņu» tev, tev.

1.- 4. t a k t s. Bērni, rokās sadevušies, virzās pa apli. Uz «te» piesit kāju. Pirmo daļu dzied vēltreiz, virzoties uz pretējo pusi.

5.–8. t a k t s. Apstājas ar skatu uz apļa centru. Dziedot vārdus «plaukš, plaukš», divreiz sasit plaukstas. Dziedot vārdus «taukš, taukš», divreiz piesit kājas.

9.–12. t a k t s. Pagriežas pret savu draugu un, dziedot vārdus «tev, tev», divreiz sasit plaukstas ar pretim stāvošo bērnu, tad pagriežas pret otrā pusē stāvošo bērnu un uz «tev, tev» atkal divreiz sasit plaukstas.

Labu rītu!

Vācu bērnu dz. melodija
Ē. Siliņa pārveidojums
Z. Purva vārdi

Mēreni

"La - bu rī - tu!" sa - ka sau - le.
La - bu rī - tu, la - bu rī - tu

"La - bu rī - tu!" šal - ko vējš.
vi - siem vē - lam a - rī mēs.

Rotaļnieki, sadevušies rokās, stāv aplī. Izvēl Saulīti un Vēju, arī viņi sadodas rokās un nostājas apļa vidū.

Dziedot «Labu rītu saka saule», bērni kustas pa dejas ceļu, apstājas. Saulīte saka: «Labrīt!» Bērni turpina kustību pa apli, dziedot «Labu rītu šalko vējš»; apstājas. Vējš saka: «Labrīt!»

Dziedot «Labu rītu, labu rītu visiem vēlam arī mēs», bērni stāv aplī, sadevušies rokās. Kustina rokas uz priekšu un atpakaļ. Saulīte un Vējš dejo apļa vidū.

Labrīt!

V. Sama mūzika
E. Kauces vārdi

Mēreni

1. Sau - lī - te jau lo - gā ska - tās,
laiks ir at - mos - ties! Skrie - sim vi - si
žig - lām kā - jām strau - tā maz - gā - ties.

2. Līdz ar vēsām ūdens lāsēm
Miedziņš strautā krīt.
Bul-bul-bul to aiznes vilnīt's, –
Nu var teikt: «Labrīt!»

1. p a n t s. Bērni, notupušies aplī, guļ, lēnām mostas un sāk skriet.

2. p a n t s. Bērni atdarina ūdens smelšanu un mazgāšanos. Pastiepj rokas uz priekšu un, šūpojot plaukstas, atdarina ūdens viļņošanos.

Sakot vārdu «labrīt», pamāj ar galvu.

Ritenītis

Amerikāņu bērnu rotaļa

Jautri

Di - pu - dap! Pli - ku - plak!

Ri - te - nī - tis rit un skrien tā - lāk vien.

Bērni pa pāriem nostājas aplī un pagriežas viens pret otru.

1.– 2. t a k t s. 3 reizes piesit kājas.

3.– 4. t a k t s. 3 reizes sasit plaukstu.

5.– 6. t a k t s. Katrs bērns griežas uz riņķi.

7.– 8. t a k t s. Ārējā aplī stāvošie bērni sper soli pa labi un maina dejas partneri. Bēr=ni, kas stāv iekšējā aplī, nekustas.

Rotaļu atkārtoti, iepriekš norunājot dialogu ar savu partneri:

– Labdien! (Sveiks!)

– Labdien! (Sveiks!)

– Kā tevi sauc?

– Mani sauc...

– Kā tevi sauc?

– Mani sauc...

Pieklājīgie pirkstiņi

Rotaļas dalībnieki sēž aplī. Bērnu plaukstu krūšu augstumā saliktas viena uz otras. Berzējot plaukstu vienu gar otru, bērni saka:

– Viens, divi, trīs,

Sveiki teiksim drīz.

Pēc šiem vārdiem plaukstu noliek vertikāli vienu pret otru un, sākot no rādītājpirkstiem, pirkstiņu pāri sāk sasveicināties.

Sveiks, kaimiņ!

Rotaļas dalībnieki stāv aplī ar seju uz centru. Aplis nav noslēgts – atstāta brīva vieta vienam spēles dalībniekam.

Rotaļnieks, kuram brīvā vieta ir labajā pusē, sāk rotaļu. Viņš sper soli pa labi sāņu, pieskaras ar roku kaimiņa plecam, saka:

«Sveiks, kaimiņ!»

Uzrunātais atņem sveicienu, atbildot:

«Labdien! Sveiks! Labvakar! Labrīt!» (pēc izvēles).

Sveicienu var papildināt arī ar jautājumu:

«Kā iet? Kā klājas?»

Kad arī uz šo jautājumu atbilde saņemta, brīvo vietu ieņem nākamais rotaļas dalībnieks. Rotaļa turpinās.